

*Євстігнєєв М. В.,
здобувач вищої освіти,
Вінницький національний аграрний університет,
м. Вінниця*

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

На рівні регіонів однією з проблем є створення ефективної системи управління розвитком малих форм господарювання з урахуванням перспективних для регіону видів діяльності, зумовлених наявністю сировинної та енергетичної бази, станом промисловості й технології, територіальних переваг, наближеністю до ринків збуту, кліматичними умовами. У регіонах має бути створений гнучкий механізм використання загальнодержавних нормативних актів для ефективної реалізації регіональних інтересів у підприємницькій діяльності.

Удосконалення управління потенціалом підприємств малого бізнесу можна розглядати як сукупність компонентів, які включають ресурсне, інформаційне, правове управління.

Функціонування підприємств неможливе без управління ресурсами, під яким розуміють організацію наявності й раціональне використання трудових і матеріальних ресурсів (основних і оборотних коштів), а також важливих складових – знання, час, фінанси. Ресурси малого підприємства класифікуються також на власний або позичений капітал і нематеріальні активи.

Сукупність ресурсів забезпечує підприємство конкретною наявністю, номенклатурою і асортименту (різноманітних), а також якісним конкретним видом ресурсів. Управління ресурсами малого підприємства передбачає своєчасну наявність всіх видів необхідних ресурсів необхідної кількості й якості, а також покращення використання цих ресурсів. Інформаційне управління дає змогу покращити процес прийняття рішень і підвищити ефективність його функціонування. Правове управління підприємства ґрунтується на законодавчих і нормативних актах з питань, пов'язаних зі створенням, функціонуванням і розвитком підприємства. До цих актів належать чинні закони, постанови уряду, державних і регіональних органів управління, а також державні стандарти [1].

Отже, для ефективного управління потенціалом малих підприємств у регіонах та Україні необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором. Його відсутність засвідчується тим, що малі підприємства ще не відіграють вагомої ролі в економіці України. Це виявляється й у тому, що вони не стали одним із важливих засобів усунення диспропорцій на окремих товарних ринках, створення нових робочих місць і

скорочення безробіття, активізації інноваційних процесів, розвитку конкуренції, швидкого насичення ринку товарами й послугами. Саме малі підприємства – тенденційно-інноваційні, гнучкі й витратоефективні – за підтримки держави й за стимулювальних умов, особливо на регіональному рівні, здатні вирішити названі проблеми.

Новий перерозподіл функцій управління за рівнями відповідальності був обумовлений змінами умов виробничої діяльності та необхідністю адекватного пристосування до них підприємств. Будь-яким підприємством, незалежно від виду діяльності чи форми власності, необхідно управляти. Коли мова йде про «управління підприємством», то мається на увазі цільова направленість дій його керівництва на досягнення якоїсь певної мети.

Застосування терміну «управління» правомірне щодо загальної характеристики цього виду людської діяльності, а «менеджмент» — щодо змісту, форм і методів конкретного управлінського впливу суб'єкта на об'єкт управління в умовах ринкових відносин. У сучасній теорії прийняття рішень, підприємство розглядається як відкрита, соціально-економічна, саморегульована система, яка прагне збільшити активність життєдіяльності при обмежених ресурсах [2].

Кожне управлінське рішення має свій конкретний результат, тому метою управлінської діяльності є пошук таких форм, методів, засобів та інструментів прийняття рішень, які могли б сприяти досягненню оптимального результату за конкретних умов і обставин.

Ефективна діяльність з управління соціально-економічними системами здійснюється за умови персональної загальної відповідальності за досягнення чітко сформульованої мети, що можливо лише у випадку поділу праці в апараті управління та надання менеджерам усіх рівнів відповідних повноважень та прав для прийняття позитивних і негативних санкцій.

Список використаної літератури:

1. Пудсакуліч В. Ю. Методи ідентифікації малих підприємств. *Сучасний соціокультурний простір* : зб. наук. праць VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (Ужгород, 2009). URL: <http://intkonf.org/pudsakulich-vyu-metodi-identifikatsiyi-malih-pidpriemstv/> (дата звернення: 01.03.2023).
2. Ставська Ю.В. Напрями інноваційного розвитку туризму в Україні. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. Вип. 2 (42). С. 83-95.

Науковий керівник - **Ставська Ю. В.**
канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та туризму,
Вінницький національний аграрний університет,
м. Вінниця